

örmény katolikusok hitéletének rendezéséhez.

Oklevél

„Emlékek nélkül, népeknek híre csak árnyék...”
(Vörösmarty Mihály)

Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület
Szongott Kristóf - díjat adományoz

Dr. Csordás Eörs
kanonok úrnak,
a Pazmaneum rektorának,

aki elévülhetetlen érdemeket szerzett azon kiállással és segítséggel, amelyet a hazai örmény szertartású, magyar anyanyelvű, római katolikus közösség budapesti temploma, múzeuma, könyv- és levéltára visszaszerzése és megmentése érdekében kifejtett és ezzel hozzájárult a hazai örmény katolikusok hitéletének rendezéséhez,

hálája és elismerése jeléül

Budapest, 2002. december 19.

dr. Issekutz Sarolta
az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület
elnöke

Dr. Semjén Zsolt

A magyar közélet olyan ismert egyénisége, akinek tevékenységén mindig átsütött a keresztény ember felelősségérzete. A rendszerváltás utáni idők politikai tablóján fiatal kora ellenére komoly helyet foglal el. Elsősorban azért figyelt fel rá az ország és a közvélemény, mert a rendszerváltás előtt különösen szorító helyzetben lévő területen, az állam és az egyház közötti kapcsolatok terén végzi szolgálatát.

Semjén Zsolt a Pázmány Péter Katolikus Hittudományi Akadémián szerzett tudományos fokozatot summa cum laude minősítéssel. Ezzel párhuzamosan az ELTE Bölcsészkarán 1992-ben kapta szociológus diplomáját. Oktatója a PPKE Szociológia Tanszékének, a Pontificia Accademia Tiberia és az Accademia Anglica Constantianiana tagja.

1989-től, amikor a KDNP tagja lett, aktívan politizál. 1990-től országgyűlési képviselő, 1994. és 1997 között a Magyar Országgyűlés jegyzője. Mint a II. kerületi önkormányzati és egyházközségi képviselőtestületi tag, harcolt a Szent Angéla Iskola újraindításáért, hogy ez az oktatási intézmény egyházi irányítás alatt végezheti munkáját, nagyban neki köszönhető.

1998-tól a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához tartozó Egyházi Kapcsolatok Titkárságának vezetője, azaz az Orbán kormány egyházi ügyekért felelős helyettes államtitkára, egy ideig az Emberjogi Kisebbségi és Vallásügyi Bizottság alelnöke volt.

Egyik beszédében így fogalmazott: Szent István a magyar nemzet katedrálisát sziklára építette. A katedrális pillérei a kereszténység, az európaiság és a magyarság. Ebben a hármas egységben végzi Semjén Zsolt mindennapi tevékenységét, amelynek eredményei azonban nem mindennapiak. Azok a kitüntetések, amelyekkel ország és világ elismerését fejezte ki, büszkeségei a magyar hazának is. 1994-ben kapta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Pro Ecclesia Hungariae kitüntetését.

Semjén Zsolt az egyetlen magyar polgár, akit II. János Pál pápa rövid idő alatt két

alkalommal tüntetett ki. 1998-ban nyerte el a Nagy Szent Gergely Rend lovag-parancsnoki keresztjét a keresztény demokrácia hiteles képviselőjéért, 2002-ben pedig a Szent Szilveszter Rend Nagykeresztjével ismerte el a pápa a magyar egyházpólitikai modell meghatározásáért, bevezetéséért és kiépítéséért végzett munkáját.

A legfényesebben világító és kétség kívül történelmi eseménynek számító eredményt a millenniumi évben érte el.

„Ezer évvel ezelőtt bűnös módon elszakították Krisztus varratlan köntösét az egyházszakadással, de itt és most Szent István személye az, aki által történt egy öltés, hogy összevarrjuk azt, ami évszázadokkal ezelőtt elszakadt.”

Erről a korszakalkotó öltésről 2000. augusztus 20-án I. Bartholomaius Konstantinápoly egyetemes pátriárkája adott hírt a Szent István Bazilika előtt, amikor kijelentette, hogy a bizánci Szent Szinódus szentnek ismeri el Szent István királyunkat. Ő az első szent, akit ily módon az 1054 óta szétszakadt egyházban Keleten és Nyugaton is szentnek ismernek el. Ez minden bizonnyal történelmi mércével mérve is hatalmas történelmi tény. Ezért 2000-ben Bartholomaius pátriárka az ortodoxia legmagasabb kitüntetésében, a Pámmakarisztiszi Legszentebb Istenszülő Szent Keresztje kitüntetésben részesítette.

Semjén Zsolt publikációival is hozzájárult a magyar katedrális, a keresztény európaiság és magyarság hármasságának erősítéséhez. Az egyházat és az ifjúságot fenyegető egyik legnagyobb veszélyről, a New Age szektáról szóló részt a Pázmány Péter Katolikus Egyetem erkölcszociológiai tankönyvében ő írta meg.

Az előbb említettek közül is kitűnik a haza és a kereszténység iránti elkötelezettsége. Szinte ars poetica-szerű mondatok azok, amelyeket 2000-ben a Budakeszi Prohászka Ottokár Katolikus Gimnázium alapításának tizedik évfordulóján mondott:

„nekünk magyaroknak az egyetemes emberiséggel szembeni elsődleges kötelességünk az, hogy saját magyarságunkat megőrizzük, kimunkáljuk és felmutassuk, mert ez az az ajándék, amit csak mi adhatunk az emberiségnek.”

Ezekhez a feladatokhoz honnan merít erőt? Az említett beszédben megadta a választ, mely dr. Semjén Zsoltnak és mindannyiunknak erőt adhatnak:

„nekünk keresztény magyaroknak van egy különleges erőforrásunk, fölöttünk ki van feszítve egy örök védőpajzs, mint szellemi védőpajzs, az örök magyarság védőpajza: Szent István és Szent László, Mátyás és Rákóczi, Bethlen, Széchenyi, Deák, Mindszenty bíboros, Ravasz püspök és Prohászka püspök örök magyarsága. Ha a magyarság útkereszteződéshez ér, akkor ők lesznek azok a csillagok, akik utat mutatnak nekünk. Ha hűségesek vagyunk azokhoz az alapokhoz, melyeket őseinktől kaptunk, akkor lesz jövőnk, lesz második magyar évezred, egy keresztény értékeit ismerő, tudó, vállaló, európai magyar Magyarország.”

Államtitkárként különös gonddal viseltetett a magyarországi örmény szertartású, római katolikus közösség gondjai iránt. Elévülhetetlen érdemeket szerzett azzal a kiállással és segítséggel, amelynek célja a magyar anyanyelvű közösség budapesti templomának, múzeumának, könyv- és levéltárának visszaszerzése és megmentése. Tevékenységével hozzájárult hitéletünk, kultúránk megőrzéséhez.

Dr. Semjén Zsolt:

Elnökasszony, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Barátaim!

Őszintén mondom, hogy nagyon meg vagyok hatva. Két rövid gondolatot szeretnék elmondani Önöknek. Azért is röviden, mert gyerekkoromban volt nekem egy nagyon kedves plébános bácsim, akitől egy életre szóló bölcsességet kaptam. Ő azt mondta: „Zsoltikám, jegyezd meg, kétféle prédikáció létezik. Vagy rövid, vagy rossz”. Azért, hogy az utóbbit

elkerüljem, tényleg röviden csak két gondolatot szeretnék elmondani. Miért nagyon fontos nekem is és azt gondolom, hogy mindannyiunknak ez a kitüntetés és ez az egész gondolatkör, aminek a szolgálatában állunk.

Egy katolikus számára nyilvánvaló, hogy a katolikus egyháznak az ereje a katolicitásában van, a sokszínűségében van. Különböző lelkialkatú emberek vannak. Vannak, akinek a jezsuiták lelkisége felel meg, vannak, akiknek a bencéseké, vagy a ferenceseké és így tovább. Az egyház egyetemessége éppen ebben a sokszínűségében áll fönn. Ami igaz a szerzetesség eszméjére, ugyanaz igaz a rítusok sokféleségére is. Szegény lenne a katolikus egyház, ha csak latin rítusú katolikusok lennének. Fontos és jó, hogy vannak a bizánci hagyományokat és pravoszláv hagyományokat folytató görögkatolikusok, és nagyon fontos, hogy vannak örménykatolikus katolikusok. Hiszen mégiscsak Örményország volt az első keresztény ország.

Az egyetemes katolicitás lenne csonka, ha nem lenne örmény katolikusság. Ezért volt életbevágóan fontos, hogy az Orlay utcát meg tudjuk menteni.

A másik, a nemzet vonatkozásában fontos gondolat. Minden nemzet egyszeri és megismételhetetlen érték. Senki nem tudja azt adni az egyetemes történelemnek, amit a román: a saját románságát, a német a németiségét, a francia a franciaságát, az örmény az örménységét és a magyar a magyarságát.

Nyilvánvaló, hogy senki sem adhatta a világirodalomnak Dosztojevszkijt csak az oroszország, senki nem adhatta a világ zenei irodalmának Wagnert, csak a németiség és senki nem adhatta, senki nem adhatja az egyetemes emberiségnek Arany Jánost, Ady Endrét és Bartók Bélát csak mi, csak a magyarság. És ha eltekintünk a történelemtől, akkor az egyetemes emberiség lenne szegényebb egy sajátos dallammal, Isten egyik gondolatával, azzal, amit mi magyarságnak nevezünk.

Ez igaz a magyarságra, igaz az örménységre és igaz a világ minden nemzetére. De amit eddig elmondtam, azt még általában elfogadják, de itt és most még egy dolgot fontos aláhúzni.

Van az egyetemes magyar kultúra, amelynek része a magyarörménység. Van egyetemes örmény kultúra is. De sehol a világon nincs magyarörménység, csak itt. És az a sajátos valóság, az az évszázados történelmi sors- és kultúra-közösség, ami a magyarörménység, az nincs a Kaukázusban, nincs Anatóliában és Kisázsziában, nincs Operencián túl, egyes egyedül az egész világtörténelemben, az egész világmindenségben csak itt van.

És ez az itt lévőknek a felelőssége, hogy ezt a magyarörmény kultúrát nem tudja adni pusztán az örménység, vagy pusztán a magyarság. Ami itt van, ez a hihetetlen felelőssége a magyarörménységnek, hogy ezt a kultúrát megőrizze, kimunkálja és felmutassa, mert ezt a kultúrát senki nem tudja adni sem a magyarságnak, sem az örménységnek, sem az egyetemes emberiségnek, csak akik itt vannak.

Ezekkel a gondolatokkal köszönöm meg mégegyszer Önöknek a megerősítést, és Eörs Atya nevében is szeretném megköszönni ezt a magas elismerést. Ha minden jól megy, akkor még Karácsony előtt találkozom vele Bécsben és átadom neki a díjat.

Köszönöm szépen.

Mezey Katalin
(Uram, aki...)

Uram, aki villámokat leszúrva kétfelől
cövekeled ki az utamat,
csodálom,
hogy tudsz